

De Bergrede van de Heere Jezus Christus

Mattheüs 5

 Staten Vertaling 	 Vulgate (Latijn) 	 Louis Segond (F) 	 King James (UK)
1 En [Jezus], de schare ziende, is geklommen op een berg, en als Hij nedergezeten was, kwamen Zijn discipelen tot Hem.	1 videns autem turbas ascendit in montem et cum sedisset accesserunt ad eum discipuli eius	1 Voyant la foule, Jésus monta sur la montagne; et, après qu'il se fut assis, ses disciples s'approchèrent de lui.	1 And seeing the multitudes, he went up into a mountain: and when he was set, his disciples came unto him:
2 En Zijn mond geopend hebbende, leerde Hij hen, zeggende:	2 et aperiens os suum docebat eos dicens	2 Puis, ayant ouvert la bouche, il les enseigna, et dit:	2 And he opened his mouth, and taught them, saying,
3 Zalig [zijn] de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.	3 beati pauperes spiritu quoniam ipsorum est regnum caelorum	3 Heureux les pauvres en esprit, car le royaume des cieux est à eux!	3 Blessed [are] the poor in spirit: for theirs is the kingdom of heaven.
4 Zalig [zijn] die treuren; want zij zullen vertroost worden.	4 beati mites quoniam ipsi possidebunt terram	4 Heureux les affligés, car ils seront consolés!	4 Blessed [are] they that mourn: for they shall be comforted.
5 Zalig [zijn] de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beerven.	5 beati qui lugent quoniam ipsi consolabuntur	5 Heureux les débonnaires, car ils hériteront la terre!	5 Blessed [are] the meek: for they shall inherit the earth.
6 Zalig [zijn] die hongeren en dorsten [naar] de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.	6 beati qui esuriunt et sitiunt iustitiam quoniam ipsi saturabuntur	6 Heureux ceux qui ont faim et soif de la justice, car ils seront rassasiés!	6 Blessed [are] they which do hunger and thirst after righteousness: for they shall be filled.

Lees a.u.b. eerst de kanttekeningen...!!

En Jezus, de schare ziende, is geklommen op een berg, en als Hij nedergezeten was, kwamen Zijn discipelen tot Hem. En Zijn mond geopend hebbende, leerde Hij hen, zeggende:

Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.

Lees kanttekening : Dat is, nederigen en gebrokenen van hart, die hun nietigheid verstaande, een klein gevoelen van zichzelf hebben, steunende alleen op de genade Gods in Christus Jezus, Ps. 51:19. Jes. 57:15

De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God! niet verachten, Psalm 51:19

Want alzo zegt de Hoge en Verhevene, Die in de eeuwigheid woont, en Wiens Naam heilig is: Ik woon in de hoogte en in het heilige, en bij dien, die van een verbrijzelden en nederigen geest is, opdat Ik levend make den geest der nederigen, en opdat Ik levend make het hart der verbrijzelden, Jes. 57:15

Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden.

Lees kanttekening : Dat is, die over de zonde bedroefd zijn; van welke droefenis ook gesproken wordt 1 Kor. 5:2. 2 Kor. 7:9, tegen welke gesteld worden die in alle weelde en vreugde leven, Luk. 16:19-25.

En zijt gij nog opgeblazen, en hebt niet veel meer leed gedragen, opdat hij uit het midden van u weggedaan worde, die deze daad begaan heeft?, 1 Kor. 5:2

Nu verblijde ik mij, niet omdat gij bedroefd zijt geweest, maar omdat gij bedroefd zijt geweest tot bekering; want gij zijt bedroefd geweest naar God, zodat gij in geen ding schade van ons geleden hebt, 2 Kor. 7:9

En er was een zeker rijk mens, en was gekleed met purper en zeer fijn lijnwaad, levende allen dag vrolijk en prachtig. En er was een zeker bedelaar, met name Lazarus, welke lag voor zijn poort vol zweren; En begeerde verzadigd te worden van de kruimkens, die van de tafel des rijken vielen; maar ook de honden kwamen en lekten zijn zweren. En het geschiedde, dat de bedelaar stierf, en van de engelen gedragen werd in den schoot van Abraham. En de rijke stierf ook, en werd begraven. En als hij in de hel zijn ogen ophief, zijnde in de pijn, zag hij Abraham van verre, en Lazarus in zijn schoot. En hij riep en zeide: Vader Abraham, ontferm u mijner, en zend Lazarus, dat hij het uiterste zijns vingers in het water dope, en verkoele mijn tong; want ik lijd smarten in deze vlam. Maar Abraham zeide: Kind, gedenk, dat gij uw goed ontvangen hebt in uw leven, en Lazarus desgelijks het kwade; en nu wordt hij vertroost, en gij lijdt smarten, Lukas 16:19-25.

Zalig zijn de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beerven.

Lees kanttekening : Dat is, in vrede bezitten; welke belofte wel het tegenwoordige leven aangaat, maar inzonderheid wordt hier verstaan hetgeen vervuld zal worden in het toekomstige leven. Zie Ps. 37:11.

De zachtmoedigen daarentegen zullen de aarde erfelijk bezitten, en zich verlustigen over groten vrede, Psalm 37:11.

Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.

Lees kanttekening : Dat is, die met grote begeerte verlangen en trachten naar de ware gerechtigheid in Christus.

O alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!, Psalm 55:1

Mattheus 5 vers 6

Vertaling van het Latijnse woord :

Iustitiam = gerechtigheid of billijkheid

Vertaling van het Engelse woord :

Righteousness = gerechtigheid of billijkheid

Vertaling van het Franse woord :

Justice = gerechtigheid of billijkheid

Johannes Calvinus over Mattheus 5 : 6

Zalig die hongeren. Hongeren en dorsten neem ik in overdrachtelijken zin voor gebrek lijden, van het nodige verstoken zijn, ook, voor in zijne rechten verkort te worden. Als Mattheus zegt: hongeren naar de gerechtigheid, stelt hij een deel voor het geheel. Echter wordt hierdoor tmeer aangetoond hoe groot hun verdriet is, als hij zegt, dat zij, angstig zuchtende, niets begeren dan **wat recht is**; als hij zeide: zalig zijn degenen, die, ofschoon hunne wensen gematigd worden, zodat zij slechts datgene **wat billijk is** begeren, desnietemin als hongerigen kwijnen. Want als is de benauwdheid, waardoor zij gekweld worden, den bozen ten spot, zo is zij nochtans voor henzelven een gewisse voorbereiding tot de zaligheid, omdat zij eenmaal verzadigd zullen worden. Want God zal ten laatste hunne smeekbeden verhoren, en aan hunne billijke begeerten voldoen; want het is Zijn werk de hongerigen met goederen te vervullen, gelijk het in de lofzang der Maagd heet.

Lofzang van Maria - vers 6 :

Hij heeft, na lang geduld, met goederen vervuld
Der hongerigen monden. Hij zag geen rijken aan,
Maar heeft z', in hunnen waan, gans ledig weggezonden.

Matthew Henri over Mattheus 5 vers 6

IV. Die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid zijn zalig, vers 6.

Sommigen (zoals o.a. Joh. Calvinus – DJK) verstaan dit als nog een nader voorbeeld van uitwendige armoede, en een lagen staat in deze wereld, die de mensen niet slechts blootstelt aan schade en onrecht, maar het tot ene ijdele zaak voor hen maakt om te beproeven, dat hun recht gedaan

wordt. Zij *honger en dorsten er naar*, maar zo groot is de macht van hun verdrukking, dat zij haar niet kunnen verkrijgen. Zij begeren slechts wat recht en billijk is, maar het wordt hun geweigerd door hen, *die God niet vrezen en geen mens ontzien*. Dat is een droevig geval! Maar toch *zijn zij zalig*, als zij dit lijden, om den wille van, en met, een goed geweten. Laten zij hopen op God, die hun toch recht zal laten wedervaren, en de armen verlossen zal van die hen verdrukken. Psalm 103:6. Zij, die vreedzaam verdrukking lijden, en rustig hun zaak overgeven aan God, zullen ter bestemder tijd voldoening smaken, overvloedige voldoening in de wijsheid en vriendelijkheid, die geopenbaard zullen worden in Zijne verschijningen voor hen. Maar het moet voorzeker geestelijk verstaan worden voor zodanig ene begeerte, die het werk is van Gods genade in de ziel, en haar bereidt voor de gaven der Goddelijke gunst. *Gerechtigheid* is hier genomen voor alle geestelijke zegeningen, zie Psalm 24:5, Hoofdstuk 6:33. Zij zijn ons verkregen door *de gerechtigheid van Christus*, overgedragen en verzekerd door de toerekening aan ons van die gerechtigheid, en bevestigd door de getrouwheid Gods. Dat Christus *ons gemaakt is tot gerechtigheid, en wij in Hem tot gerechtigheid Gods gemaakt worden*, den gehelen mens vernieuwd te hebben in gerechtigheid, zodat wij nieuwe mensen worden, en het beeld Gods dragen, deel te hebben aan Christus en de beloften- dat is *gerechtigheid*. Daarnaar moeten wij *honger en dorsten*. Wij moeten haar waarlijk en wezenlijk begeren, zoals iemand, wie hongert en dorst, spijs en drank begeert, die met niets anders dan met spijs en drank tevreden kan zijn, en er mede tevreden zal zijn, al ontbreken hem dan ook alle andere dingen. Onze begeerten naar geestelijke zegeningen moeten vurig en dringend zijn: *Geef mij dezen of ik sterf*, al het andere is slechts schuim en kaf, die niet verzadigen, geef mij dezen, en ik heb genoeg, al had ik dan ook niets anders." *Honger en dorst* zijn begeerten, die dikwijls terugkeren, en opnieuw bevredigd moeten worden, en zo zullen deze heilige begeerten niet rusten in hetgeen verkregen is, zij gaan uit naar vernieuwde vergeving, en dagelijkse voorziening van genade. De levendgemaakte ziel roept om voortdurende maaltijden van gerechtigheid, genade om het werk van iedere dag op deszelfs dag te verrichten, even nauwkeurig en gezet als het levende lichaam om voedsel roept. Zij, die *honger en dorsten*, zullen arbeiden om voorraad van spijs, en zo moeten wij niet slechts geestelijke zegeningen begeren, maar er moeite voor doen in het gebruik der aangewezen middelen. In zijn praktische Catechismus onderscheidt men tussen *honger en dorst*. *Honger* is ene begeerte naar voedsel om te onderhouden, zodanig is *heiligmakende gerechtigheid*. *Dorst* is de begeerte naar drank om te verkwikken en te verfrissen, zodanig is de rechtvaardig makende *gerechtigheid*, en de bewustheid onzer genade. Zij, die aldus *honger en dorsten* naar geestelijke zegeningen, *zijn zalig* in die begeerten, en zij zullen met die zegeningen *verzadigd worden*.

a. Zij zijn zalig in die begeerten.

Ofschoon alle begeerten naar genade gene genade zijn, (geveinsde begeerten zijn het niet), is zulk ene begeerte het wèl. Het is een blijk van iets *goeds*, en ene *voorproef*, of onderpand, van iets *beters*. Het is ene begeerte, die God zelf verwekt heeft, en Hij zal het werk Zijner handen niet laten varen. Naar *iets* zal de ziel *honger en dorsten*, naar dit of naar dat, daarom zijn zij zalig, die de rechte zaak op het oog hebben in hun *honger en dorsten*, de zaak, die verzadigt, maar niet bedriegt of teleurstelt, en die niet *hijgen naar het stof der aarde*, Amos 2:7, Jesaja 55:2. Zij zullen met deze zegeningen *verzadigd* worden. God zal hun ter hunner volkomen verzadiging hun begeerte geven. Het is God alleen, die *de ziel* kan *verzadigen*, wier genade en gunst evenredig zijn aan hare rechte begeerten, en Hij zal diegenen vervullen met *genade voor genade*, die in het besef hunner eigene ledigheid, de toevlucht nemen tot Zijne volheid. Hij *vervult de hongerigen*, Lukas 1:53, Jeremia 31:25. De gelukzaligheid van den hemel zal voorzeker de ziel vervullen, hun gerechtigheid zal volkomen zijn, de gunst van God en Zijn beeld in algehele volkomenheid.

Commentaar – DJK : Geachte lezer, eigenlijk behoeft dit bovenstaande weinig toevoeging. U heeft ook kunnen lezen wat o.a. Calvijn onder het woord gerechtigheid verstaat. Dorsten en hongeren naar de gerechtigheid, noemt Calvijn, het zoeken naar de JUSTICE (hun recht – dat is de billijkheid) van zielen die grovelijk onrecht op aarde door anderen is aangedaan. Hierin wijkt Calvijn af van de latere visie der kanttekenaren.

Maar vanwege dat we in een ontzaggelijke tijd leven waarin velen denken voor God te kunnen verschijnen met een paar tranen en een gemoedelijke gestalte, wil ik er toch nog even op wijzen dat de kanttekenaren spreken over een droefheid naar God, een gebroken hart en een verbrijzelde geest. Ja zelfs spreken over zielen die enkel en alleen steunen op de genade Gods in Christus. Hier wordt dus gesproken over genadekenmerken. Over zielen die Christus kennen als hun Borg en Zaligmaker. Waarom leg ik hier de nadruk op? Om de eenvoudige reden, dat velen zich met de woorden uit deze Bergrede bedriegen. Want, hoeveel zijn er niet die al menen zalig te zijn vanwege dat ze voor God in een houdbare nood in het stof hebben liggen wenen. Zielen die wel eens teer gesteld zijn geweest, wel eens niet meer wisten hoe ze zalig moesten worden, maar echter nog nooit zijn omgekomen. Zielen die de goedertierenheden des Heeren hebben gezien, en vanwege Gods opzoekende liefde voor God hebben liggen wenen, zonder ooit een verbrijzelde geest te hebben gekend. En het ergste van alles, is dat deze zoekende en vluchtende zielen vaak door anderen met deze kostelijke woorden uit Mattheus 5 verstroost worden. In gedachte roept iemand mij tegen: “Ja maar schrijver, worden deze zaken dan niet op de vluchtweg naar de Vrijstad ondervonden?”

Ik zeg u van JA, maar zolang een ziel zijn leven voor God nog nooit heeft leren verliezen, kan God in Christus hem geen genade bewijzen. Een mens moet dus omkomen met dit alles. Aan een einde gebracht worden. Al deze gesteldheden die ik u net opsomde komen voort uit het leven onder de heerschappij der wet, welke is de heerschappij van onze eerste man, Rom. 7:1-6. Wanneer Gods Geest een ziel gaat bearbeiten tot zaligheid, brengt Hij het gebod (der wet) in, opdat de zonden te meerder worden, maar ook gaan leven. Want uit de wet is de kennis der zonden, zegt Paulus in zijn Romeinenbrief. De Heilige Geest vangt dus een heilige twist aan met zo'n verkoren ziel, denk hierbij eens aan Bunjans' boek, de heilige oorlog. Dit gebod wat de H. Geest in de ziel inbrengt, drijft de ziel op naar de Vrijstad, maar doet de ziel ook aan het einde van de wet brengen, Rom. 10:4. Opdat er plaats gemaakt wordt voor het Borgwerk van Christus. Maar zolang die ziel nog niet aan het einde van de wet is gebracht, en daarmee ook nog steeds niet aan de dodende vloekis der wet gestorven is, ligt de ziel nog geestelijk dood in zijn vervloeking voor God, in het diensthuis der zonden waarin de duivel hem gevangen houdt. Hoe wordt zo'n vluchter dan aan het einde der wet gebracht, schrijver?

Daar hoeft zo'n ziel helemaal niets voor te doen, want niemand komt tot Mij (zegt Christus) tenzij de Vader die Mij gezonden heeft hem trekke. Kijk dit is het uurtje der minne, d.w.z. de stonde waarin de zondaar in zijn geest voor God moet verschijnen, waarbij de Vader hem trekt in Zijn liefde en de wet hem ten dode vervloekt en verdoemt. Dit nu is de inwendige roeping waarin de ziel wordt geroepen tot de gemeenschap met Christus, hoewel de ziel daar innerlijk niet van weet. Want in deze stonde moet hij geestelijk omkomen voor God. Hier komt God Zijn Beeld in die zondaar op te eisen, en staat de zondaar dodelijk schuldig voor God, niets meer hebbende tot betaling. Maar in dit geestelijk gericht is de trekkende liefde des Vaders vele malen sterker dan de vloek en doem der wet die de zondaar op zijn arme ziel voelt branden. In dit gericht wordt de zondaar gevoerd met smeking en geweent, en als een helwaardige wordt de zondaar er geestelijk voor ingewonnen voor God verloren te gaan. Kijk geliefden, en dit zalige verloren gaan voor God, wordt de ziel van de zondaar verbrijzelt. David schrijft in Psalm 116: *“ik vond benauwdheid en droefenis, maar riep den Heere dus aan in al mijn nood.”*

Geliefde lezer, op dit punt gaat de zondaar in een onhoudbare nood voor God verloren, als in een punt des tijds. Als in een oogwenk zouden de puriteinen zeggen, en valt hij geestelijk in de armen van Christus. ‘Schrijver’, vraagt iemand mij, ‘hoe gaat dat vallen in de armen van de Heere Jezus dan? Wat moet ik me hierbij voorstellen?’

Wel geliefden, de apostel zegt middels vele teksten in zijn zendbrieven dat het Evangelie een kracht Gods is tot zaligheid, Rom. 1:16, 1 Kor. 1:18, 2 Kor. 13:4. Daarnaast zegt Paulus in zijn brieven ook dat de Liefde Christi, de vervulling van Gods heilige wet is. Waarom schrijf ik dit?

Om de volgende redenen. Wanneer de zondaar door een weg van recht verloren is gegaan in zijn geest voor God, gestorven is aan de wet, dat wil zeggen, op een punt is gekomen dat hij in een onhoudbare nood niets meer had tot betaling, wordt die zondaar, nadat verloren gaan, door het zaligmakende geloof geestelijk ingelijfd in het Verbroken Lichaam van Christus Jezus, zijn dierbare Zaligmaker. Nu is het geloof altijd werkende door de Liefde. Wanneer dan die ziel geestelijk in de armen van Christus mag vallen, wordt zijn ziel zo krachtig verbrijzeld door die ingestorte Liefde Gods in Christus, dat die zondaar denkt te sterven van de Liefde. Dit nu is het Evangelie, dewelke een onwederstandelijke (liefdes)kracht Gods is tot de eeuwige zaligheid. Deze Liefde gaat nu altijd gepaard middels de beloften van het Evangelie, die dan door de onwederstandelijke werkingen van de Heilige Geest aan het verloren zondaarshart worden toegepast, c.q. worden toegerekend. Hier is het voor de zondaar onmogelijk niet te geloven. Hier is hij namelijk zelf bij geweest, evenzo als een moeder het weet in welke nood en dood zij haar kindje heeft gebaard. Door deze geestelijke barensweeën is de ziel dus de kruisdood met Christus gestorven en met Hem opgestaan tot een nieuw leven uit Hem. Dit nu is de wedergeboorte, waarbij de ziel in en door Christus rechtvaardig voor God staat. *O alle gij dorstigen! komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja komt, koopt zonder geld, en zonder prijs, wijn en melk!, Psalm 55:1*

Hier mocht nu de ziel wijn, brood en melk, kopen om niet op de markt van vrije genade. En geliefde lezer, deze Liefde werkt een Evangelisch berouw. Hier zou de ziel zich wel dood willen wenen voor God, vanwege dat hij niet kan begrijpen dat God drie-enig nog om wilde zien naar zulk een doemwaardig schepsel als dat hij is. Hier wordt iets van de geestelijkheid van Zach. 12 : 10 beleefd, *Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten den Geest der genade en der gebeden; en zij zullen Mij aanschouwen, Dien zij doorstoken hebben, en zij zullen over Hem rouwklagen, als met de rouwklage over een enigen zoon; en zij zullen over Hem bitterlijk kermen, gelijk men bitterlijk kermt over een eerstgeborene.*

Tenslotte geliefde lezer, wanneer ge hier nu niets van kent, staat ge nog overal buiten en rust de toorn en de vloek over de zonden nog immer op u. Trap en mate van deze doorleving, zij Gode alleen bekend. Maar God eist Zijn heilige recht op in het hart van iedere zondaar op aarde. Daarom trekt Hij Zijn volk hier op aarde alrede in het gericht, opdat ze straks in hun sterven zonder verschrikken in Christus voor Hem kunnen verschijnen. En al diegenen die in dat geestelijk gericht zijn geweest, kunnen ervan getuigen dat God buiten Christus een verterend Vuur is, Die vanwege Zijn gramschap over de zonden voor slechts een korte stonde op hun zielen heeft gebrand, Psalm 116 : 3-6. Wanneer ge dus van deze zaak, hier op deze aarde daar nog nooit iets heeft doorleefd, want al had ge maar het geloof van een mosterdzaadje – het ware u al genoeg, dan zult ge het straks voor eeuwig aan de weet komen dat God buiten Christus een verterend vuur in de hel is. Maar dan is het te laat. Gods volk gaat daarom door de hel naar de hemel. Daarom moet de reden c.q. de oorzaak van uw doodstaat weggenomen worden, welke zijn uw vervloekte zonden. Want de ziel die zondigt zal de dood sterven, en het loon op de zonden is de dood. Daarom moet ge door een Sterke Hand verlost worden uit de macht van satan en zijn zware diensthuis, Exodus 12 en 13, middels een weg van bloedstorting en gerechtigheid.

Laat u daarom nooit bedriegen en ook niet inzegenen of vertroosten met de bovenstaande woorden uit Matth. 5, wanneer daar (nog) geen rechtsgrond voor is. Opdat ge niet met een ingebeelde hemel voor eeuwig ter helle zult varen. Wanneer u nu wel de rust is opgezegd, en ge een weinig voor God heeft leren treuren, vanwege dat Gods Geest een twist met u is begonnen, smee dan gedurig of Hij u aan het einde van Zijn heilige wet wil brengen, uit genade om niet. Om Jezus wille, dat zij zo.

Want het einde der wet is Christus, tot rechtvaardigheid een iegelijk, die gelooft, Rom. 10:4.